ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

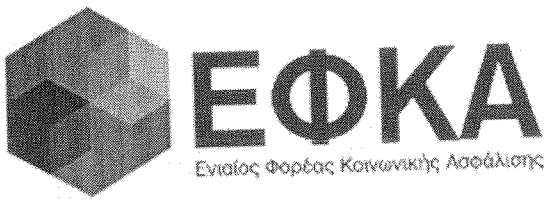

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΠΕΔΜΕΔΕ
Αρ. Πρ.: 2302 Ημερ. 19-10-2017
Πρόεδρος .....
Γεν. Γραμ. .....
.....

Πληροφορίες: Μ. Πολυχρονοπούλου
Τηλέφωνο: 210 3666322, 210 3729661
Ταχ. Διεύθυνση: Ακαδημίας 22, 106 71
Fax: 210 3666010
Email: d.sintaxeon@efka.gov.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.: 37

Αθήνα, 18.10.2017
Αρ. Πρωτ. Σ22/3

ΘΕΜΑ: «Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 του Ν. 4387/2016, που αφορά θέματα Διαδοχικής Ασφάλισης».

Σας κοινοποιούμε προς γνώση και εφαρμογή τις διατάξεις του άρθρου 19 του Ν.4387/2016 (ΦΕΚ 85 Α'), «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις», διαβιβάζοντας παράλληλα το με αρ. πρωτ.Φ.1500/οικ.1681/119/19.9.2017 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΑΔΑ: 7Φ3Ζ465Θ1Ω-Κ63), που αναφέρεται στην ερμηνεία των διατάξεων αυτών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 19 του Ν.4387/2016 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην αντιμετώπιση των συνταξιοδοτικών περιπτώσεων ασφαλισμένων με χρόνο διαδοχικής ασφάλισης στους ενταχθέντες φορείς στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) και το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.)

Εχοντας υπόψη τις οδηγίες αυτές, επισημαίνουμε τα κυριότερα σημεία και εξειδικεύουμε περαιτέρω τα θέματα που αφορούν τις υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α.

Α. Γενικές Αρχές

1. Όπως είναι γνωστό, με τις διατάξεις του Ν.4387/2016 συστάθηκε ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) ως Ν.Π.Δ.Δ. το οποίο τελεί υπό την

εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με έναρξη λειτουργίας του την 1/1/2017, στον οποίο εντάσσονται αυτοδίκαια οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών.

2. Οι γενικές αρχές των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης του Ν.Δ.4202/1961, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, θεσπίστηκαν για την προστασία - περιφρούρηση - διατήρηση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, καθώς και τη διευκόλυνση των ασφαλισμένων που υποχρεώνονταν να αλλάξουν επαγγελματική κατεύθυνση βελτιώνοντας σταδιακά το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και αίροντας όποια εμπόδια υπήρχαν για την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων αυτών από όλους τους δικαιούχους ασφαλισμένους.

Οι αρχές αυτές διατηρούνται για τα πρόσωπα με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης εντός του Ε.Φ.Κ.Α. και ως εκ τούτου εξακολουθούν να ισχύουν διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης μεταξύ Ε.Φ.Κ.Α. και φορέων που παρέμειναν εκτός (ΤΣΠ-ΤτΕ) για την εφαρμογή των οποίων θα σας δοθούν οδηγίες με νεότερο έγγραφο, καθώς και μεταξύ Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης ή άλλων φορέων επικουρικής ασφάλισης.

3. Από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. και την εφαρμογή των διατάξεων του κοινοποιούμενου άρθρου παύει να ισχύει κάθε αντίθετη διάταξη που αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης στους ενταχθέντες φορείς.

Β. Επιλογή διαδοχικού χρόνου ασφάλισης (παρ.6 εδάφιο α' άρθρο 19 του Ν.4387/2016)

Ως γνωστόν, η εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης δεν είναι υποχρεωτική για τους χρόνους που έχουν πραγματοποιηθεί έως 31/12/2016.

Με τις ανωτέρω διατάξεις εξακολουθεί να παρέχεται η δυνατότητα στον ασφαλισμένο να επιλέξει το συνυπολογισμό ή μη του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης που έχει διανύσει σε κάποιον από τους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι μετά την 1/1/2017 δεν ασφαλίζεται στον Ε.Φ.Κ.Α. για δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του αντίστοιχου πρώην φορέα του οποίου δεν επιθυμεί την προσμέτρηση χρόνου του, και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε εντασσομένου φορέα.

Από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου είναι σαφές ότι τα ανωτέρω ισχύουν για τους φορείς με την υφιστάμενη μορφή που έχουν κατά την ένταξή τους στον Ε.Φ.Κ.Α. (π.χ. για τον τ.Ο.Α.Ε.Ε. ως έχει και όχι για τους πρώην φορείς Τ.Ε.Β.Ε, Τ.Α.Ε., Τ.Σ.Α.).

Παράδειγμα: Ασφαλισμένος που έχει χρόνο ασφάλισης στο πρώην Ν.Α.Τ. το έτος 1980 (3 μήνες) καθώς και στον τ.Ο.Α.Ε.Ε. και τ.Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. δύναται να επιλέξει να μη συνυπολογίσει τον χρόνο του τ.Ν.Α.Τ. στην αίτησή του για συνταξιοδότηση που θα υποβάλλει στον Ε.Φ.Κ.Α..

Εάν, όμως, έχει διανύσει και χρόνο ως ναυτικός μετά την 1/1/2017 ασφαλιστέο στον

Ε.Φ.Κ.Α. (π.χ. 2 μήνες), δεν δύναται να αποποιηθεί το χρόνο αυτό (των 3 μηνών του έτους 1980) αλλά πρέπει να συνυπολογιστεί όλος ο χρόνος που διένυσε ως ναυτικός πριν και μετά την 1/1/2017.
Ως εκ τούτου, δεν δύναται να γίνει αποποίηση χρόνου ασφάλισης που έχει διανυθεί μετά την 1/1/2017 στον Ε.Φ.Κ.Α..

Γ. Παράλληλος χρόνος ασφάλισης (παρ.6 εδάφιο β' άρθρο 19 του Ν.4387/2016)

Στις περιπτώσεις που έχει διανυθεί παράλληλος χρόνος ασφάλισης σε περισσότερους του ενός ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς πριν από την ένταξή τους στον Ε.Φ.Κ.Α. ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει, για το παράλληλο αυτό διάστημα, το χρόνο ασφάλισης που επιθυμεί να συνυπολογίσει σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

Για τον παράλληλο χρόνο ασφάλισης ο οποίος δεν συνυπολογίζεται σύμφωνα με τα ανωτέρω, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 17 και 36 του Ν.4387/2016 για την εφαρμογή των οποίων θα ακολουθήσουν οδηγίες σε νεώτερο έγγραφο.

Για τον διαδοχικά ασφαλισμένο που κατά τη λήξη της υποχρεωτικής ασφάλισής του μετά την 1/1/2017 προκύπτει πολλαπλή δραστηριότητα και κατά συνέπεια παράλληλη ασφάλιση δύναται να επιλέξει τις προϋποθέσεις του ενταχθέντα φορέα με τις οποίες επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί τηρουμένων των προϋποθέσεων της παρ.1 του άρθρου 19 του Ν.4387/2016.

Παράδειγμα: Διαδοχικά ασφαλισμένος στο τ.Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. έως 2015 και ασφαλισμένος από 2015 έως 2019 παράλληλα στο τ.Ε.Τ.Α.Α. (τ.Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και Δημόσιο. Η λήξη της υποχρεωτικής ασφάλισής του τον βρίσκει μετά την 1/1/2017 σε καθεστώς παράλληλης ασφάλισης.
Ο εν λόγω διαδοχικά ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει τις ευνοϊκότερες προϋποθέσεις με τις οποίες θα συνταξιοδοτηθεί τηρουμένων των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4387/2017, το δε ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης θα υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των εισφορών που έχουν καταβληθεί κατά την κρίσιμη περίοδο.

Δ. Κρίση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από τον Ε.Φ.Κ.Α.

Αρμοδιότητα (παρ.1 του άρθρου 19 του Ν.4387/2016)

Με την ενοποίηση των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και τη δημιουργία του Ε.Φ.Κ.Α. απλοποιείται σταδιακά η διαδικασία έκδοσης των συνταξιοδοτικών αποφάσεων με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

Η έκδοση-οριστικοποίηση συνταξιοδοτικών αποφάσεων διενεργείται πλέον από την Κεντρική Υπηρεσία Απονομής Συντάξεων.

Ως αποτέλεσμα, απλουστεύεται η διαδικασία εξέτασης-έκδοσης των συνταξιοδοτικών αιτημάτων και μειώνεται ο χρόνος έκδοσης των συντάξεων καθώς καταργείται η διαβίβαση απορριπτικών αποφάσεων μεταξύ των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων.

Με τις ανωτέρω διατάξεις διατηρούνται οι προϋποθέσεις καθορισμού "αρμόδιου φορέα" όσον αφορά την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όπως ίσχυε με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.3863/2010 και πλέον ο ΕΦΚΑ χορηγεί σύνταξη, εφόσον με όλους τους χρόνους των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων ο ασφαλισμένος πληροί τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας του αρμόδιου ενταχθέντα φορέα.

Αναλυτικά διακρίνουμε τα εξής :

Κρίση με τις διατάξεις της νομοθεσίας του τελευταίου ενταχθέντα φορέα σε Α' φάση

Το αίτημα ασφαλισμένου ή μελών της οικογένειάς του, που ζητούν την εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης κρίνεται αρχικά με τις διατάξεις της νομοθεσίας του τελευταίου ενταχθέντα στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα.

Για να χορηγήσει σύνταξη ο Ε.Φ.Κ.Α. πρέπει στην ασφάλιση του τελευταίου ενταχθέντα φορέα:

1. Να πραγματοποιήθηκαν πέντε (5) έτη ή χίλιες πεντακόσιες (1.500) ημέρες εργασίας, εκ των οποίων είκοσι 20 μήνες ή 500 ημέρες αντίστοιχα κατά την τελευταία πενταετία πριν τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης για κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος.

Για κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας ή θανάτου, να πραγματοποιήθηκαν σαράντα (40) μήνες ή χίλιες (1.000) ημέρες εργασίας εκ των οποίων δώδεκα (12) μήνες ή 300 ημέρες αντίστοιχα κατά την τελευταία πενταετία πριν τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης και

2. να πληρούνται οι διατάξεις της νομοθεσίας του τελευταίου ενταχθέντα φορέα με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης.

Κρίση με τις διατάξεις της νομοθεσίας του προηγούμενου ενταχθέντα φορέα

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος δεν πραγματοποίησε τον αριθμό ημερών εργασίας που αναφέρεται παραπάνω (δηλαδή 1.500 ημέρες, από τις οποίες 500 την τελευταία 5ετία για το γήρας, 1.000 ημέρες από τις οποίες 300 την τελευταία 5ετία για αναπηρία και θάνατο) ή τις έχει πραγματοποιήσει αλλά, δεν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτεί η νομοθεσία του τελευταίου ενταχθέντα φορέα, τότε κρίνεται το αίτημά του ή των μελών της οικογένειάς του από τον ενταχθέντα φορέα στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης, εκτός από τον τελευταίο.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να κριθεί η αίτηση από τον ενταχθέντα φορέα με τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης μετά την κρίση από τον τελευταίο ενταχθέντα φορέα, είναι :

- Ο ασφαλισμένος που ζητά να συνταξιοδοτηθεί λόγω γήρατος να έχει συμπληρώσει ένα από τα όρια ηλικίας που προβλέπει η νομοθεσία του τελευταίου ενταχθέντα φορέα.

- Ο ασφαλισμένος που ζητά να συνταξιοδοτηθεί λόγω αναπηρίας να έχει κριθεί

ανάπηρος με το ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του τελευταίου ενταχθέντα φορέα .

- Για τη συνταξιοδότηση λόγω θανάτου των μελών της οικογένειας του ασφαλισμένου δεν απαιτείται καμία προϋπόθεση.

Για να δικαιωθεί ο ασφαλισμένος ή τα μέλη της οικογένειάς του από τον Ε.Φ.Κ.Α. με τις διατάξεις της νομοθεσίας του ενταχθέντα φορέα στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τον περισσότερο χρόνο (στον οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται ο τελευταίος), πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις της νομοθεσίας του με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης.

Κρίση με τις διατάξεις της νομοθεσίας των προηγούμενων ενταχθέντων φορέων κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας

Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της νομοθεσίας του ενταχθέντα φορέα στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, τότε η αίτηση κρίνεται από τους άλλους ενταχθέντες φορείς που ασφαλίστηκαν κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας εκτός από τον τελευταίο. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις της νομοθεσίας τους με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης, τότε χορηγείται η αιτούμενη σύνταξη από τον Ε.Φ.Κ.Α.

Επισημαίνουμε ότι για να κριθεί η αίτηση του ασφαλισμένου με τις διατάξεις της νομοθεσίας του επόμενου κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας ενταχθέντα φορέα, μετά την κρίση από τον ενταχθέντα φορέα με τις περισσότερες ημέρες εργασίας δεν είναι απαραίτητο ο ασφαλισμένος να έχει συμπληρώσει ένα από τα όρια ηλικίας που προβλέπονται από την νομοθεσία του ή να έχει κριθεί ανάπηρος με το ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του, διότι η προϋπόθεση αυτή απαιτείται να υπάρχει μόνο στον τελευταίο ενταχθέντα φορέα.

Κρίση με τις διατάξεις της νομοθεσίας του τελευταίου ενταχθέντα φορέα σε Β' φάση

Αν τελικά δεν συγκεντρώνει ο ασφαλισμένος τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία όλων των ενταχθέντων φορέων που ασφαλίστηκε πριν από τον τελευταίο, τότε καθίσταται αρμόδιος και πάλι ο τελευταίος ενταχθείς φορέας εφόσον ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλιση του:

- 1.000 ημέρες εργασίας ή σαράντα (40) μήνες ασφάλισης, από τις οποίες 300 ημέρες εργασίας ή δώδεκα (12) μήνες ασφάλισης αντίστοιχα, την τελευταία πενταετία πριν τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης για κρίση δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος

- 300 ημέρες εργασίας οποτεδήποτε για κρίση δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας ή θανάτου.

Εφόσον διαπιστωθεί ότι υπάρχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις αρμοδιότητας και ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις της νομοθεσίας του τελευταίου ενταχθέντα φορέα με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης τότε χορηγείται η σύνταξη από τον Ε.Φ.Κ.Α.

Εάν στη νομοθεσία των ενταχθέντων φορέων υπάρχουν διατάξεις που θέτουν ειδικές προϋποθέσεις για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, οι προϋποθέσεις αυτές δεν λαμβάνονται υπόψη.

Ενδεικτικά, δεν λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές προϋποθέσεις που αφορούν:

- στην ύπαρξη ενεργού ασφαλιστικού δεσμού,

- στην συμπλήρωση του ορίου ηλικίας σε δεδομένο χρόνο σε σχέση με τον χρόνο διακοπής της απασχόλησης,

- στην παραγραφή,

- στην εξέταση της εκ νέου επανασύνδεσης του ασφαλισμένου με τους ενταχθέντες φορείς, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που απαιτούνται κατά περίπτωση (εγκύκλιος 68/2013 του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), κ.λπ.

Γενικά, περιλαμβάνονται κάθε είδους προϋποθέσεις που περιορίζουν την θεμελίωση του δικαιώματος, όχι όμως χρονικές προϋποθέσεις που είναι θεμελιωτικές του συνταξιοδοτικού δικαιώματος της αναπηρίας και του θανάτου.

Επομένως, οι παραπάνω οδηγίες εφαρμόζονται για συνταξιοδοτικά αιτήματα που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016 (13/5/2016) και εφεξής, καθώς και για όσα εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας των οποίων τα οικονομικά αποτελέσματα θα ανατρέξουν στην ημερομηνία της αρχικής αίτησης συνταξιοδότησης.

Όσα έχουν απορριφθεί θα επανεξετασθούν σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, εφόσον υποβληθεί αίτηση από τους ενδιαφερόμενους και τα οικονομικά αποτελέσματα θα ανατρέξουν στην ημερομηνία της νέας αίτησης.

1ο Παράδειγμα

Ασφαλισμένη πραγματοποίησε στην ασφάλιση:

- του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 1.100 Η. Α. χρονικής περιόδου 1979-1985

- του τ.Ο.Α.Ε.Ε. 2.700 Η.Α. χρονικής περιόδου 1986-1994

- του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 2.500 Η.Α. χρονικής περιόδου 1995-2006

- του τ.Ο.Α.Ε.Ε. 1.225 Η.Α. χρονικής περιόδου 2006-2010

- του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 1.000 Η.Α. χρονικής περιόδου 2010-2014

- Σύνολο: 8.525 Η.Α.

Γεννήθηκε την 5/9/1959 και το τέκνο της την 12/5/1989.

Υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης ως μητέρα ανηλίκου τέκνου την 7/6/2014 στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Το αίτημά της απορρίπτεται σε εφαρμογή των οδηγιών της εγκ.68/2013 (κατά την επανασύνδεση με το τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ το έτος 2010, δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ως μητέρα ανηλίκου τέκνου, γιατί το τέκνο της ενηλικιώθηκε το έτος 2007 που ήταν σε ασφαλιστικό δεσμό με τον τ.Ο.Α.Ε.Ε.), διαβιβάζεται για κρίση στον τ.Ο.Α.Ε.Ε., όπου απορρίπτεται λόγω έλλειψης χρονικών προϋποθέσεων και στη συνέχεια επαναδιαβιβάζεται στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για να κριθεί σε β' φάση, όπου και απορρίπτεται εκ νέου.

Κατά της απορριπτικής απόφασης του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ υποβάλλει αίτηση θεραπείας - ένσταση στην Τ.Δ.Ε., η οποία απορρίπτεται και στη συνέχεια προσφεύγει στο Διοικητικό Πρωτοδικείο, όπου και εκκρεμεί.

Επειδή η ανωτέρω αίτηση είναι σε εκκρεμότητα, θα αντιμετωπιστεί με βάση τις ανωτέρω οδηγίες και επομένως θα δικαιωθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σύνταξης γήρατος ως μητέρα ανηλίκου από 7/6/2014, γιατί ο τελευταίος ενταχθείς φορέας είναι αρμόδιος να κρίνει το αίτημά της σε α φάση και με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης πληρούνται οι διατάξεις της νομοθεσίας του, αφού μέχρι το 2010 είχε ανήλικο τέκνο και 5.500 ημέρες ασφάλισης.

2ο Παράδειγμα

Ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλιση:

- του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 3.900 Η.Α. χρονικής περιόδου 1981-1994

- του τ.Ο.Α.Ε.Ε. 5.100 Η.Α. χρονικής περιόδου 1995-2012

- του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 175 Η.Α. χρονικής περιόδου 3/2013-10/2013
470 Η.Α. χρονικής περιόδου 1/2016-10/2017

- Σύνολο: 9.645 Η.Α.

Γεννήθηκε την 26/8/1957. Ο ανωτέρω δικαιούται σύνταξης γήρατος από τον Ε.Φ.Κ.Α., γιατί με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης πληροί τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, που είναι αρμόδιος να κρίνει το αίτημά του ως τελευταίος ενταχθείς φορέας, έχει συμπληρώσει το 59ο έτος και 9 μήνες της ηλικίας του και έχει πραγματοποιήσει άνω των 11.100 Η.Α. αφού μέχρι το 2012 με αναγνώριση 1.500 πλασματικών ημερών (σπουδών, τέκνων, στρατιωτικής υπηρεσίας κ.λπ) συμπληρώνει 10.500 Η.Ε.

Ε. Χρόνος Ασφάλισης (εδάφιο 2 παρ.1 του άρθρου 19 του Ν.4387/2016)

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.3863/2010 ολόκληρος ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης υπολογίζεται από τον αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης ενταχθέντα φορέα ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλισή του, τόσο για θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον καθορισμό του ποσού της

σύνταξης και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε ενταχθέντα φορέα.

2. Ο χρόνος που διανύθηκε στους άλλους ενταχθέντες φορείς δεν υπολογίζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις (άρθρο 3 Ν.Δ.4202/61):

- Όταν έχουν επιστραφεί οι αντίστοιχες εισφορές.

- Όταν έχει ληφθεί υπόψη για χορήγηση εφάπαξ παροχής.

- Όταν έχει χορηγηθεί σύνταξη την οποία εξακολουθεί να λαμβάνει ο ασφαλισμένος.

- Όταν είναι χρόνος παράλληλης ασφάλισης (ο οποίος αξιοποιείται με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 36 του Ν.4387/2016).

3. Χρόνος ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του Ν.4387/2016 είναι:

α) Ο χρόνος πραγματικής ασφάλισης, δηλαδή ο χρόνος ασφαλιστέας απασχόλησης ή ιδιότητας στον Ε.Φ.Κ.Α. ή στους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές. Για τους μισθωτούς ως χρόνος ασφάλισης αναγνωρίζεται και ο χρόνος για τον οποίο οφείλονται εισφορές.

β) Με τις εγκυκλίους 68/2014, 12/2016 του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και 23/2015, 25/2014 του τ.Ο.Α.Ε.Ε. δόθηκαν οδηγίες για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων καταβολής σύνταξης σε οφειλέτες-συνταξιούχους με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

Συγκεκριμένα, στους υπό συνταξιοδότηση ασφαλισμένους με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης, που έχουν οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43 του Ν.3996/2011 όπως ισχύουν για κάθε επιμέρους περίπτωση, η σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία που ορίζουν οι καταστατικές διατάξεις κάθε ενταχθέντα φορέα, αν το οφειλόμενο ποσό προσαυξημένο με τα πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις δεν είναι μεγαλύτερο του ποσού των 15.000 ευρώ ή 20.000 ευρώ εάν συμμετέχων φορέας ήταν ο τ.Ο.Α.Ε.Ε..

Τα ανωτέρω ποσά οφειλής συμψηφίζονται ή παρακρατούνται από τα ποσά των συντάξεων, σε ίσες μηνιαίες δόσεις, που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από σαράντα (40). Η πρώτη δόση παρακρατείται από τη σύνταξη του πρώτου μήνα.

Η παρακράτηση των οφειλών γίνεται από τις μηνιαίες καταβαλλόμενες συντάξεις, ο αριθμός των δόσεων παρακράτησης δεν είναι δυνατό να ξεπερνά τον αριθμό των 40 μηνιαίων συντάξεων και εάν προκύπτει υπερβαίνον ποσό θα πρέπει ο ενδιαφερόμενος να το προκαταβάλει.

Επομένως, κατά την εξέταση συνταξιοδοτικών αιτημάτων λόγω αναπηρίας, όταν τα καθαρά ποσά των συντάξεων που θα καταβληθούν κατά το χρονικό διάστημα της χορήγησης σύνταξης αναπηρίας δεν καλύπτουν την εξόφληση της οφειλής, τότε θα προκαταβάλλεται η διαφορά από τον ενδιαφερόμενο στον εντασσόμενο φορέα που οφείλει (οφειλή - καθαρά ποσά συντάξεων αναπηρίας), ώστε κατά τη διάρκεια της

χορήγησης της σύνταξης αναπηρίας να εξοφλείται η οφειλή.

γ) Ο λογιζόμενος χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας των πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

δ) Οι πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης:

- παρ. 18 του άρθρου 10 του Ν.3863/2010 (Α'115)

- των άρθρων 39, 40 και 41 του Ν.3996/2011 (Α' 170)

- παρ. 12 του άρθρου 6 και του άρθρου 17 του Ν.3865/2010 (Α'120)

- του άρθρου 40 του Ν.2084/1992 (Α'165).

Από 13/5/2016 οι ασφαλισμένοι που συνταξιοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.10 του άρθρου 10 του Ν.3863/2010 έχουν δικαίωμα να αναγνωρίζουν τους πλασματικούς χρόνους ασφάλισης των άρθρων 39, 40 και 41 του Ν.3996/2011.

Πλασματικός χρόνος που αναγνωρίζεται χωρίς εξαγορά (χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας, χρόνος επιδότησης λόγω τακτικής ανεργίας ή χρόνιας απουσίας από την εργασία λόγω κύησης/λοχείας) δεν συνυπολογίζεται ούτε στα ποσοστά αναπλήρωσης ούτε στον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών κατά τον υπολογισμό του ποσού της ανταποδοτικής σύνταξης.

ε) Ο χρόνος προαιρετικής ασφάλισης της παρ.2 του άρθρου 34 του Ν.4387/2016. στ) Χρόνος για τον οποίον έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές στους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, ακόμα και αν δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις ασφάλισης.

4. Από 1/1/2017, ο χρόνος που διανύεται στον Ε.Φ.Κ.Α. λογίζεται ως χρόνος που έχει διανυθεί στον ενταχθέντα φορέα που ο ασφαλισμένος, βάσει της απασχόλησής του, είχε υποχρέωση υπαγωγής πριν την ένταξη αυτού στον Ε.Φ.Κ.Α..

5. Χρόνος ασφάλισης που λαμβάνεται υπόψη για την πλήρωση των προϋποθέσεων αρμοδιότητας για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης τόσο στην α' όσο και στην β' φάση της διαδικασίας, είναι ο χρόνος υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφάλισης, καθώς και ο χρόνος αναγνώρισης στρατιωτικής υπηρεσίας ο οποίος λαμβάνεται υπόψη μόνο:

- για την συμπλήρωση των 1.500 ή 1.000 ημερών ασφάλισης

- για δε τις 300 της τελευταίας 5ετίας στις περιπτώσεις αναπηρίας και θανάτου μόνο αν συμπίπτει χρονικά.

6. Με την 408/95 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ (που κοινοποιήθηκε στις υπηρεσίες του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με την Εγκύκλιο 67/1996), οι χρόνοι επιδότησης λόγω ανεργίας ή ασθενείας ή συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, υπολογίζονται μεν για την θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (σε όσους εντασσόμενους φορείς ίσχυαν) αλλά όχι

για την συμπλήρωση των προϋποθέσεων αρμοδιότητας για την κρίση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και συνεπώς, και οι ανωτέρω πλασματικοί χρόνοι δεν λαμβάνονται υπόψη για την συμπλήρωση των προϋποθέσεων αρμοδιότητας για την κρίση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης σε α' και β' φάση αντίστοιχα.

ΣΤ. Υπολογισμός Ποσού Σύνταξης (παρ.2 του άρθρου 19 του Ν.4387/2016)

1. Εφαρμόζεται και κατά τη συνταξιοδότηση με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης ο ενιαίος τρόπος υπολογισμού του ποσού της σύνταξης που ισχύει για όλους τους ασφαλισμένους με βάση τις συντάξιμες αποδοχές, το εισόδημα και ίδια ποσοστά αναπλήρωσης για όλους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7, 8, 28 και 30 του Ν. 4387/2016, για τις οποίες δόθηκαν οδηγίες με την εγκύκλιο 24/2017 της υπηρεσίας μας (εδάφ.1 παρ.2 του άρθρου 19 του Ν.4387/2016).

2. Ο ενιαίος τρόπος υπολογισμού, ισχύει για όλα τα πρόσωπα ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση και ανεξαρτήτως χρόνου που υπήχθησαν διαδοχικά για πρώτη φορά στην ασφάλιση οποιουδήποτε ενταχθέντα στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα (εδάφ.3 και 4 παρ.2 του άρθρου 19 του Ν.4387/2016) και επομένως δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 10 και 11 του Ν.1405/1983, του άρθρου 1 του Ν.3232/2004, της παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν.3863/2010 ως προς τον τρόπο υπολογισμού του ποσού της σύνταξης.

Ζ. Ασφάλιση στο Δημόσιο (παρ.5 του άρθρου 19 του Ν.4387/2016)

Οι ανωτέρω διατάξεις ορίζουν, ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 6 του Ν.1405/1983, σύμφωνα με τις οποίες για τα πρόσωπα που προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο πριν από την 1/1/1983 και έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης σε περισσότερους από έναν από τους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς ασφάλισης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης, για αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί ως την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016.

Τα πρόσωπα αυτά δύνανται να αναγνωρίσουν το χρόνο αυτό στους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς ως συντάξιμο, καταβάλλοντας συμπληρωματική εισφορά στο Δημόσιο. Αντίστοιχα, τα ανωτέρω πρόσωπα δύνανται να αναγνωρίζουν με καταβολή εισφοράς χρόνο δημόσιας υπηρεσίας τους ως χρόνο στους φορείς αυτούς.

Από την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016 για τα πρόσωπα που προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο πριν την 1/1/1983 για το χρόνο ασφάλισης για τον οποίο έχουν καταβάλει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές σε φορείς που εντάχθηκαν στον Ε.Φ.Κ.Α. δεν απαιτείται πλέον η αναγνώριση του σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 6 του Ν.1405/1983 και δεν καταβάλλεται συμπληρωματική εισφορά. Ο χρόνος αυτός συνυπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης που καθορίζονται στο κοινοποιούμενο άρθρο.

Συγκεκριμένα για τα πρόσωπα που προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο πριν από την 1/1/1983 και έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης σε περισσότερους από έναν φορείς που εντάχθηκαν στον Ε.Φ.Κ.Α., ισχύουν τα εξής:

α) Για αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016 εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 6 του Ν.1405/1983 (Α'180) όπως ισχύουν. Το ίδιο ισχύει και για όσους έχουν αποχωρήσει από το Δημόσιο λόγω συνταξιοδότησης έως την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016.

β) Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του άρθρου 19 εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 6 του Ν.1405/1983 (καταβολή συμπληρωματικής εισφοράς), μόνο για τα πρόσωπα τα οποία δεν έχουν καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη στο Δημόσιο ή σε άλλους εντασσόμενους φορείς, εφόσον υπήρχε υποχρέωση για αυτό.

Για χρόνο ασφάλισης για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές, εφόσον υπήρχε υποχρέωση για αυτό, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 19 περί συνυπολογισμού διαδοχικού χρόνου ασφάλισης και δεν απαιτείται αναγνώριση του χρόνου αυτού, εφόσον η αίτηση συνταξιοδότησης υποβληθεί μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του κοινοποιούμενου άρθρου και προκειμένου για τους υπαλλήλους - λειτουργούς του Δημοσίου καθώς και τους στρατιωτικούς εφόσον έχουν αποχωρήσει λόγω συνταξιοδότησης μετά την ανωτέρω ημερομηνία.

Τα προαναφερόμενα έχουν εφαρμογή και για τις εκκρεμείς αιτήσεις αναγνώρισης κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του άρθρου 19 σε οποιοδήποτε στάδιο έκδοσης της σχετικής πράξης αναγνώρισης, εφόσον η αίτηση συνταξιοδότησης έχει υποβληθεί μετά την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016 και προκειμένου για τους υπαλλήλους-λειτουργούς του Δημοσίου καθώς και τους στρατιωτικούς εφόσον έχουν αποχωρήσει λόγω συνταξιοδότησης μετά την ανωτέρω ημερομηνία.

Πράξεις αναγνώρισης που έχουν εκδοθεί προ της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του κοινοποιούμενου άρθρου και αφορούν χρόνο για τον οποίο είχαν καταβληθεί εισφορές, για πρόσωπα που υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 19, παραμένουν ισχυρές με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 66 του Π.Δ. 169/2007 (Α'210), όπως ισχύουν.

Η. Ισχύς των διατάξεων (παρ.3 του άρθρου 19 του Ν.4387/2016)

1. Αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί πριν από την έναρξη ισχύος του άρθρου 19, εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 4202/1961, (Α'175), όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τον παρόντα νόμο.

Στις περιπτώσεις που οι ανωτέρω αιτήσεις συνταξιοδότησης υποβάλλονται μετά την έναρξη λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α., εξετάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες κατά τα ανωτέρω.

2. Αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016 (13/5/2016) και εφεξής εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 και τις παρούσες οδηγίες.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΕΦΚΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΑΚΑΛΕΞΗΣ

Ακριβές Αντίγραφο

Η Προϊσταμένη Του Αυτοτελούς Τμήματος Διοικητικής Μέριμνας
Π. Κατωπόδη